

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Iacobi Philippi Tomasini Sancti Georgij ab Alga Venetiarum Canonici Secularis De Donariis ac Tabellis Votivis Liber Singularis

Tomasini, Giacomo Filippo

Vtini, 1639

IX. Vota Natalitia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13253

ptijs Philol. & Mercurij Lib. 1. fingat *Senatores Deorum, qui Penates ferebantur, Tonantis ipsius; & cum ijs Lares in prima Cæli regione sedem habere, vnde Lar cælestis apud eundem pariterq; Iunonis hospita Genus.*

CAPVT IX.

VOTA NATALITIA.

Postquam igitur genitale aruum prolem poscentium
Votis desiderata Fœcunditate respondisset, Natalitia
ab omnibus cuiuscunq; conditionis hominibus, maxi-
meq; a parentibus pro filijs, & versa vice, summa reli-
gione Genio ut Natalis Deo celebrabantur, cum prima or-
tus nostri dies à Cælo nescio quid trahere videtur diuinitatis.
Idq; statim à partu, & postea quotannis. Solemne autem erat
ea peragētes hac formula salutare: *Hodie nate salue.* Hinc Plaut.
festiuè in Pseud. *Hodie nate, heus, hodie nate, heus tibi dico nate, redi.*
Amici præterea & Clientes olim, quemadmodum nostro æuo,
die natali munera mittebant. Martialis Epigr. 54. Lib. viii.

*Et postquam Clyte munus exiga, q;
Nun, nasceris oct es in anno.*
Et Virgilius Ecl. 3. vers. 76.

Phyllida mitte mihi, meus est Natalis, Iola.

Carmina etiam missa liquet ex Martiali, & Tibullo. Sed & li-
bros, manifestat Censorini Libellus de die Natali.

Hoc porro tempore Iunoni vitulo sacrificatū fuisse, auctor
est Diodorus Epigr. Lib. vi. Cap. x. Et Genios Ethnici preca-
bantur tamquam Deos Natalitios, easq; præces hilarato me-
ro facillè ratas fuisse arbitrabantur. Tibullus Lib. ii. Eleg. ii.

Ipse nos Genus ausit visurus honores.

Cui decorent sanitas mollia fæta comas.

Illius puro distillent tempora nardo.

Atq; satyr libo sita mædeatq; mero.

Annuat e Chærite tibi quodcunq; rogabis.

En age: quid cessas? annuit ille, roga.

Vc

Verè Poeta, *satur libo sit, madaatq; mero.* Die quippe Natali Genio litabatur, pulte ac mero, absq; hostijs, ne manus ea die polluerent sanguine, qua mortales lucem acceperant. Puls autè primum natis alimentum præbet, parentum curæ vino pelluntur.

Natalitij autem Dij erant præcipuè, Iuppiter & Iuno; etiam Neptunus, ex Pausania in Laconicis: *Non procul à theatro Lacedæmoniorum ades est Neptuni Natalitij.*

Apud Persas præterea, Aegyptios, & Græcos, annua Natalitia conuiujs celebrabantur.

Natali porro die Imperatorum apud Romanos Sacra, etiam ante defunctorum statuas, & Votiu Ludi, nõ tamè Gladiatorij, fiebāt. Sic à iv. Id. Iulias C. Iulij Cæsaris; à ix. Cal. Ian. Titi Cæsaris; iv. Cal. Decemb. Neruæ; ad iv. Cal. Nouemb. Hadriani, Magnorum item Virorum Natalis non minùs erat sollemnis. Hinc de Mecænatibus Natali Horatius Lib. iv. Od. xi. ad Phyllidem:

Ridet argento domus: ara castis

Vincta verbenis ariet immolato

Spargier agna.

Virgilij Natalem religiosius quàm suum celebrasse Silium Italicum auctor est Plinius Lib. iiii. Epistolar. Optimè Seneca Epist. 64. *Quidni ego magnorum virorum Natales celebrem?* Officium sanè animo ingenio dignum: quod nunquam intermissum, nisi ignominie causa. Vnde Suetonius de Tib. Cap. 53. refert, Diem Natalem Agrippinæ inter nefastos referendum suasisse. Quin Diem natalem tanti fuisse video, ut annorum vice hominis ætatem eo indicauerint præci. In hanc rem ab Aldo Manutio Pauli filio acceptam tradit Mercurialis Gymn. Lib. iiii. Cap. xii. huiusmodi Inscriptionem, quam Parmæ repertam habuit Cl. Vir Andreas Naugerius.

D. M.
L. AEMILII VICTORIS
QVI. PRIDIE. NATALEM. SVVM.
VICESIMVM. ET. SECVNDVM.
PRVNA. IN. PENSILI. POSITA. VR

GVEN.

CVENTE. FATO. SANVM. IPSE
 NECAVIT. SE. L. AEMILIVS
 VICTOR. PRINCIPALIS. ET. AELIA
 VENERIA. FILIO. PIENTISSIMO
 ET. SIBI

Imò etiam Deorum Dies Natalitij magna Festiuitate colebantur; ut Apollinis vii. Aprilis, Dianæ sexto die mensis eiusdem, Mercurij Id. Maij. Quo ritu Locorum etiam natales apud Ethnicos quotannis summa in veneratione erant. Ita die xx. Aprilis, tamquam Romæ Natali, Festa Palilia celebrabantur: putabantq; veteres hisce diebus Festiuis vota nuncupata suos euentus feliciores obtinere. Sic etiam Statuarum Natalis solemnepulo & muneribus populo festiuus erat. Nec minus Nauigiorum, quod de Isidis nauigio adfert Lactantius Lib. i. Nec de Urbium, & Templorum Natalitij hic ego plura. De eorum dedicationibus fusiùs pererudita Epistola ad Cl. Virum Felicem Osium, mihi dum viueret vnice carum, eruditus noster Laurentius Pignorijs. De priuatis ædibus ex Homero refert Plato in Alcibiade i i, Troianos cum suburbanum ædificium molirentur, dicasse Dijs immortalibus preciosa sacrificia bouum. Felicem Victoriæ successum, veluti ipsius partem natalitia, festiuitate annua prosequerentur antiqui: nec ea consuetudine apud diuersas gentes adhuc quicquam familiarius est.

Principibus sanè hunc suæ venerationis cultum admodum placuisse notum est ex Suetonio in Caligula c. 26. qui *Coss. obli-
 tis de Natali suo edicere, abrogauit magistratum, fuitq; per triduum sine sum-
 ma potestate Respublica.* Imo etiam Epulo fuisse auctum testatur Dion Hist. Rom. Lib. 54. *Natalem Augusti Iulius Aug. filius tunc
 Prætor celebrauit Circensibus, & venatione. Senatam etiam & ipsum Au-
 gust. ex decreto patrum epulo excepit in Capitolio.* Quod etiam seruatum fuisse post illius mortem, idem auctor est. Hanc solènitatem plurimum illustrat vetus Inscriptio Augusto quondam Narbone erecta; quam è Viri diligentissimi Pauli Rhamusij autographo cum alijs eiusdem literaturæ à nobis conquisito hic exhibemus.

T. STA-

T. STATILIO. TAVI
 L. CASSIO. LONGINO
 COS. X. K. OCTOBR
 NUMINI. AVGVSTI. VOTVM
 SVSCEPTVM. A. PLEBE. NARBO
 NENSIVM. IMPERPETVOM

Quod. Bonum. Faustum. Felixque. Sit. Impe. Cæsari
 Diui. F. Augusto P. P. Pontifici. Maximo. Trib. Potest.
 XXXIII. Comugi. Liberis. Gentique. Eius. Senatui
 Populoque. Romano. Et. Colonis. Incolisque
 C. I. P. N. M. Qui. Se. Numini. Eius. Imperpetuum
 Colendo. Obligauerunt. Pleps. Narbonen
 Sium. Aram. Narbone. In. Foro. Posuit. Ad
 Quam. Quod. Annis. VIII. K. Octob. Qua. Die
 Eum. Sæculi. Felicitas. Orbi. Terrarum
 Rectorem. Edidit. Tres. Equites. Romani
 A. Plebe. Et. Tres. Libertini. Hostias. Singu
 Las. Immolent. Et. Colonis. Et. Incolis. Ad
 Supplicandum. Numini. Eius. Thus. Et. Vinum
 De. Suo. Ea. Die. Præstent. Et. VIII. K. Octobr
 Thus. Vinum. Colonis. Et. Incolis. Item. Præ
 Stent. K. Quoque. Ianuar. Thus. Et. Vinum
 Colonis. Et. Incolis. Præstent. VII. Quoq
 Idus. Ianuar. Qua. Die. Primum. Imperium
 Orbis. Terrarum. Auspicatus. Est. Thure
 Vino. Supplicent. Et. Hostias. Singul. In
 Molent. Et. Colonis. Incolisque. Thus. Vi
 Num. Ea. Die. Præstent

ET Pridie. K. Iunias. Quod. Ea. Die. T. Statilio
 Tauro. Maemilio. Lepido. Cos. Iudicia
 Plebis. Decurionibus. Coniunxit. Hostias
 Singul. Inmolent. Et. Thus. Et. Vinum. Ad
 Supplicandum. Numini. Eius. Colonis. Et
 Incolis. Præstent.

Exque. Ijs. Tribus. Exquitibus. Rom
 Libertinis. Vn

NARBONENSIS. A
 NUMINIS. AVGVSTI. D
 CAVIT

LEGIBVS. HISQ. I. S. S

Numen. Cæsaris. Aug. P. P. Quando Tibi
 Hodie. Hanc. Aram. Dabo. Dedicabo
 Que. His. Legibus. Hisque. Regioni
 Bus. Dabo. Dedicaboque. Quas Hic
 Hodie. Palam. Dixero. Vti Infimum
 Solum. Huiusque. Aræ. Titulorum
 Quæ. Est. Si Quis Tergere. Ornare
 Reficere. Volet. Quod Beneficij
 Causa. Fiat. Ius. Fasque. Esto. Siue
 Quis. Hostia. Sacrum. Facit. Qui
 Magmentum. Nec. Protollat. Id
 Circo. Tamen. Probe. Factum. Esto. Si
 Quis. Huic. Aræ. Donum. Dare. Au
 Gereque. Volet. Liceto. Eademq;
 Lex. Ei. Dono. Esto. Quæ. Aræ. Est
 Ceteræ. Leges. Huic. Aræ. Titulisq;
 Eadem. Sunt. Quæ. Sunt. Aræ
 Dianæ. In Auentino. Hisce. Legi
 Bus. Hisque. Regionibus. Sicuti
 Dixi. Hanc. Tibi. Aram. Pro. Imp
 Cæsare. Aug. P. P. Pontifice. Maxi
 Mo. Tribunicia. Potestate. xxxv
 Coniuge. Liberis. Genteque. Eius
 Senatu. Populoque. R. Colonis
 Incolisque. Col. Iul. Patern. Narb.
 Mart. Qui. Se Numini. Eius. In. Per
 Petuum. Colendo. Obligauerunt
 Doque. Dedicoque. Vti. Sies. Volens

P R O P I T I V M

L

CA-